

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Săptămânal

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
au șișir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sărbătoarea Duhului Sfânt

Rusaliile sunt sărbătoarea Duhului Sfânt care s'a pogorât și se pogoară peste lume și în sufletele ce aderă la Hristos. Nu a Duhului Sfânt privit în existența Sa pretemporală și intertrinitară, căci în cazul acesta ar fi o sărbătoare filosofică, dedicată gândirii la ceva de dincolo de viața noastră concretă, ci a Duhului Sfânt sălășluit în noi, a Celui ce ne mângâie și ne curățește de toată necurăția, a Celui ce ne trece în starea de mântuire.

Nu sunt așadar nici numai o sărbătoare comemorativă, ci și una prin care se exprimă în accentele bucuriei festive o permanentă actualitate, ceea ce altfel e propriu tuturor sărbătorilor creștine.

Duhul Sfânt este Dumnezeu în cea mai intimă apropiere de noi. Poate din pricina acestei intimități, a acestei coborâri în centrul subiectului nostru, îl vedem mai puțin clar ca persoană ce stă deosebit și în afară de noi. Poate tocmai fiindcă acoperă oarecum subiectul nostru, se substituie lui, pentru a-l face în stare să înțeleagă și să primească pe Iisus Hristos ca Dumnezeu, suntem atât de aplecați de a-L considera mai mult o putere de cât o persoană, sau chiar o putere iscată din cuprinsurile ființii noastre.

Duhul Sfânt e ochiul spiritual care ni se face nouă ochiul spiritual capabil să vadă că Iisus Hristos nu e numai om, ci și Dumnezeu. Duhul Sfânt ni se face organ receptiv al tuturor darurilor cerești. Prin Duhul Sfânt pricepem, înțelegem, primim cele cerești. Unde e omul în calitatea lui de om simplu, nu e în stare să primească cele dumnezeiești. În toată lucrarea de însușire personală a mântuirii suntem și nu suntem noi subiectul primitor și ascultător. Suntem întrucât Duhul Sfânt fuzionând cu puterile noastre de percepție și de obediență, nu suspendă subiectivitatea noastră și nici conștiința ei. Nu suntem, întrucât dacă nu s'ar așeza în noi, dacă nu ne-ar da ochiul Său, înțelegerea Sa, ascultarea Sa, bucuria Sa, n'am fi în stare, noi de noi, să ne deschidem cuvântului dumnezeesc și să urmăm lui. Sf. Grigorie Palama a stăruit îndelung asupra faptului că în procesul acesta al însușirii personale a mântuirii Dumnezeu lucrează cu Sine însuși, fiind și primitor în noi și dăruitor în afară de noi și în fața noastră. Arcul de lumină care leagă sufletul nostru de Dumnezeu, care sudează aceste două realități, nu s'ar putea produce dacă n'ar fi așezată și în sufletul nostru, prin Duhul Sfânt, o lumină dumnezească. În raportul nostru viu cu Dumnezeu, în raportul de iubire, oarecum se continuă veșnicul raport de iubire între cele trei persoane dumnezeiești, noi suntem ridicăți și așezați pe raza de iubire

prin care comunică persoanele divine între ele.

Numai prezența Duhului Sfânt în noi stabilește relația de comuniune între noi și Dumnezeu. Și întrucât în această relație stă viața noastră, numai unde s'a sălășluit Duhul Sfânt s'a născut viața cea adevărată, plină, fericită, înțelegătoare, curată, iertătoare, puternică, iubitoare.

Numai Duhul Sfânt face pe om capabil de comuniune, fie cu Dumnezeu, fie cu semenii, dacă prin comuniune înțelegem o legătură între persoană și persoană lipsită de orice egoism și interes, constând numai din iubire, din uitare de sine. Toate relațiunile naturale dintre oameni, oricât ar fi de necesare pentru ființa și existența omului, sunt dominate de egoism. Cineva spune nu fără dreptate că orice comuniune în afară de Duhul Sfânt este: 1) din poftă, 2) din necesitate impusă de primejdii și 3) din egalitate, din potriveală de simțire. (Oito H. Nebe, Deus Spiritus Sanctus, 96).

Alegerile de Episcopi

În ziua de 3 Iunie 1941 Marele Colegiu electoral, compus din membrii congresului național bisericesc și din acei ai Adunării eparhiale din vacanța parohie, a procedat la alegerea episcopului de Caransebeș, în locul rămas vacant prin alegerea P. S. Sale episcopului Vasile la Timișoara.

După serviciul religios, săvârșit la Sf. Patriarhie, la ora 10 s'a început alegerea prezidată de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae al Ardealului.

DI general Radu Rosetti, ministrul Cultelor, a citit decretul pentru convocarea colegiului electoral.

Au luat parte 140 votanți.

A fost proclamat ales I. P. Cuvioșia Sa Arhimandritul Veniamin V. Nistor, vrednicul și destoinic consilier arhiepiscopesc în Sibiu, întrunind 91 voturi.

Voturi au mai obținut: Arhimandriții Iuliu Scriban și Teodor Scorobeș, Arhiereul Antal, Dr. prof. Toma Gherasimescu și alții.

Păr. arhimandrit Veniamin, care trece la Caransebeș ca al șaselea vladică al episcopiei caransebeșene reînființate, a fost întâmpinat, din partea președintelui colegiului electoral, a I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae, cu următoarele cuvinte de sfat și îndemn:

Inalt Prea Cuvioase
Părinte Arhimandrit,

În numele Marelui Colegiu electoral, care te-a cinstit cu încrederea sa alegându-te episcop al eparhiei Caransebeșului, îți fac cele mai călduroase urări de îndelungată și rodnică păstorie.

În vremuri ca cele de astăzi, pline de frământări, de suferințe și îngrijorări pentru țară și Neam, sarcina noastră

în toate omul urmărește cu ajutorul semenului interesele sale, în toate se are în vedere pe sine. Uneori pe sine ca specie, de cele mai multe ori însă ca individ.

În orice caz comuniune adevărată, desăvârșită curată și iubitoare, nu se poate crea între oameni, decât în Duhul Sfânt.

Ideea de comuniune însăși, care e specific creștină, s'a descoperit azit tuturor oamenilor că e singura soluție posibilă pentru toate suferințele sociale. Nici liberalismul egoist, nici colectivismul anulador de persoană, nu e o soluție fericită.

Dar comuniunea nu e o stare care să poată fi creată cu legi, cu arme și cu speculații orgolioase. Ea nu poate fi realizată decât prin darul Duhului Sfânt, pentru primirea căruia omul nu se poate pregăti altfel decât prin credință și smerenie.

Mândria e nu numai începutul păcatului, ci și susținătoarea lui în continuare. Ea e cea mai uriașă piedică în calea Duhului Sfânt și în calea înlăturării crizelor sociale.

D. STĂNILOAE

a păstorilor Bisericii este deosebit de grea, dar și de o deosebită însemnătate.

Biserica noastră a purtat cărma vieții sufletești a neamului dealungul veacurilor. Ea a prezidat încheierea lui într-o admirabilă și nezdrușcinată unitate sufletească dela Nistru până la Tisa. Ea i-a păstrat această unitate în pofida stăpânirilor străine; Ea a ținut trează nădejdea unirii politice naționale a neamului și când »plinirea vremii» a sosit, tot Ea i-a stat întru ajutor la înfăptuirea acestui ideal.

Astăzi, după cruntele sfâșieri ce le-am suferit, datoria cea mare a Bisericii este: să propovăduiască cu răvnă sfânta credință în Dumnezeu și în dreptatea Lui; să țină vie încrederea neamului în destinul și în puterile lui și cultivând cu grijă spiritul de jertfă, să-i chează la isbândă cea pentru vecie.

Căci noi nu renunțăm la nimic din ceea ce pe bună dreptate ni se cuvine.

Iar acestei ființe mari îi subordonăm toate gândurile, toate străduințele și puterile noastre.

Veți avea, prin urmare, Inalt Prea Cuvioase, după ce veți fi așezat pe scaunul dela Caransebeș, să chemi turma duhovnicească ce-ți va fi încredințată spre culmile vieții celei trăite după voia lui Dumnezeu și să fi interpretul înflăcărat al celor mai avântate aspirațiuni ale neamului întreg.

Și câtă vreme îți vei sorbi inspirațiunea și energia de muncă din credința în Dumnezeu și din iubire neîmămurită către neam, să fi sigur că nu vei greși, ci vei pași pe calea cea bună.

Noi toți te vom însoți cu simțăminte

de încredere pe cărările muncii devotate ce-o vei închina la altarul sfintei noastre Biserici și al Neamului românesc și-ți implorăm ajutorul Celui de sus în strădaniile ce le vei desfășura.

Nou alesul episcop al Caransebeșului a răspuns următoarele:

Inalt Prea Sfințiile Voastre, Prea Sfințiile Voastre, Mărit Congres, — Adânc mișcat și cu smerenie mă plec înaintea voiei lui Dumnezeu, care prin votul Domniilor Voastre m'a chemat la scaunul de păstor sufletească al Eparhiei de Dumnezeu păzite a Caransebeșului. Lui, Stăpânul vieții mele, îmi mărturisesc gândul în această clipă și din toată inima-L rog să-și verse darul Său asupra mea și să-mi întărească slabele mele puteri spre a-I împlini voia Lui cea sfântă în misiunea mare și grea ce mi s'a încredințat.

Îmi dau seama, Mărit Colegiu electoral, de greaua sarcină ce ați așezat pe slabii mei umeri și numai credința și nădejdea ce mi-o pui în ajutorul Tatălui ceresc, care pe cele de lipsă le împlinește, mă încurajază să mă supun, cu sfială, chemării ce mi-ați făcut. Vă mulțumesc cu tot respectul pentru încrederea cu care m'ați onorat și vă destăinuesc gândul curat și sincer care străduiește în sufletul meu de a-mi închina toate puterile și străduințele în slujba misiunii sfinte la care sunt chemat — după cuvântul Sf. Apostol Pavel — ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos îndeplinind slujba sfântă a Evangheliei lui Dumnezeu (Romani 15, 16) necăutând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuiască (I. Cor. 10, 33).

Să-mi îngăduiască I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru Nicolae și membrii Adunării Eparhiei Caransebeșului să-i chem ca martori că n'am răvnit această mare cinste și demnitate bisericească, împreună cu o răspundere, care trece dincolo de puterile unui om, dar tocmai pentru aceasta mă voi simți cu atât mai dator de a nu-mi mai aparține mie întru nimic, ci de a mă devota cu totul slujbei celei sfinte la care am fost ales.

Crescut de copil în tradiția și atmosfera bisericească, iar din tinerețe aflându-mă ucenic în preajma scaunului mitropolitan din Sibiu, unde strălucește umbra ocrotitoare a marelui ierarh Andrei Șaguna, mă voi strădui să pun în lucrare experiența câștigată, înțeleptele sfaturi și îndemnuri primite dela I. P. Sf. Mitropolitul Nicolae al Ardealului, dela care ca profesor mi-am primit cartea teologică, iar în cele din urmă două decenii am avut fericirea să-l slujesc ca secretar și consilier.

La eparhia Caransebeșului mă așteaptă o glorioasă moștenire încheiată dela reînființarea ei, de marii ierarhi ce i-a avut: Înfeptul Ioan Popasu, organizatorul Eparhiei și colaboratorul devotat al Mitropolitului Șaguna, cărturarul Nicolae Popea, ucenicul și biograful aceluiaș mare Mitropolit. Aceștia le-au urmat Episcopul Miron Cristea, primul Patriarh de mai târziu, al României, apoi blajinul și bunul Episcop Iosif Badescu și în urmă P. Sf. Sa Episcopul Vasile Lăzărescu, trecut la nouă Eparhie a Timișoarei.

Figurile marilor înaintași mă obligă a păstra, a continua și a spori cu toată sfințenia și hărnicia tradiția moștenită și a face ca Ortodoxia, precum a fost în trecut, să fie și astăzi și să rămână pentru totdeauna steaua călăuzitoare a sufletului românesc, iar Biserica noastră strămoșească să fie scut și adăpost al darurilor divine și al comorilor naționale: cu care bunul Dumnezeu a înzestrat nația română.

Mai ales în aceste zile de grea încercare pentru Neam și Țară răspunderea Bisericii și a Păstorilor ei trebuie să fie mai trează și mai apărătoare ca ori când. Când trupul Țării a fost sfâșiat și milioane de Români, frați ai noștri, au ajuns iarăși în robie străină, Biserica și slujitorii ei trebuie să stea nedespărțită lângă aspirațiunile neamului, lângă sufletul lui, întărindu-l, încurajându-l și făcându-i caldă nădejdea în viitorul lui.

Pentru această poruncă a vremii de azi voi lupta cu toată inima și cu toată credința mea de Român, păstorind acel isteț și harnic popor al mândrului nostru Banat. Il voi cerceta în satele lui, îi voi împărtăși toate poveștile folositoare pentru înălțarea și progresul lui.

La această lucrare și la întărirea așezămintelor Eparhiei voi chema în ajutor devotamentul Clerului și alipirea nestăruită a poporului, în deosebi a intelectualilor mireni, față de Biserică. Întru toate mă voi călăuzi de duhul frăției și al bune înțelegeri care să ne închege pe toți, turmă și păstor într-o indestructibilă unitate de cuget și simțiri și de rodnice fapte de bine obștesc.

Voi fi cu devotament și supunere către Majestatea Sa Regele Mihai I, către Conducătorul Statului și către legile Țării. Voi apăra Biserica și drepturile ei autonome cu credință neclătinată în originea ei divină și în misiunea sfântă ce o are în lume.

Mulțumind înalt Preasfințitului Președinte și Mitropolit al meu pentru urările și cuvintele de îmbărbătare ce mi-a adresat, rog pe bunul Dumnezeu să mă întărească și să-mi ajute ca să pot lupta în toate zilele ce mi le va dăru pentru realizarea acestui crez.

În ziua următoare în 4 Iunie s'a făcut alegerea pentru scaunul de episcop al Argeșului, fiind ales I. P. C. Sa Arhimandrit Filaret Ioan.

Sibiul are motiv să fie mândru că dă din pleiada sa un nou episcop Bisericii române. După vrednicii de pomenire ierarhi Ioan Popasu, Nicolae Popea și Miron Cristea, I. P. C. Sa Păr. Veniamin Nistor este al patrulea trimis al Sibiului la conducerea eparhiei Caransebeșului.

Familiarizat până la subtilitate cu problemele de administrație și de reprezentare ale vieții bisericești, după ce-a făcut școală la I. P. S. Mitropolit Nicolae, nu ne îndoiim că noul episcop va duce în rostul de înaltă răspundere dela Caransebeș precizie, nuanță, siguranță întru îndrumarea multelor

afaceri ale eparhiei. Experiența bogată, râvna de care a dat dovadă în împlinirea unor multiple îndatoriri, e un capital pe care punându-l în întregime la dispoziția eparhiei care l-a ales, o va duce cu un pas mai departe întru înflorirea pe linia marelui ei tradiții săguniene.

Nichifor Crainic, filosoful ortodoxiei naționale

Ortodoxia noastră națională este acel mediu cald, de care are absolută nevoie sufletul nostru pentru a vieții fericit pe aceste plaiuri unde s'a născut creștină națiunea română. În ultimii ani au devenit tot mai dese aparițiile cărților de conținut religios, vădind din partea autorilor un accentuat spirit critic și o mare doză de originalitate în gândire. Treptat și sigur se cimentează temelia de cugetare autohtonă, pe care se înalță marea construcție a unei filosofii religioase originale, a cărei justificare o găsim în realitatea profundă a ortodoxiei noastre naționale.

Protagonistul cugetării autohtone, creatorul de epocă nouă salvatoare a sufletului nostru național, este profesorul de Teologie dela Universitatea din București, Nichifor Crainic, pe care cu prilejul intrării sale solemne în înaltul nostru aeropag cultural, în Academia română, ne permitem a-l felicita ca pe cel dintâi filosof al ortodoxiei noastre naționale.

Nici un alt cercetător nu s'a aplecat ca d-sa, cu atâta răbdătoare atenție și cu o înțelegere mai pătrunzătoare asupra ortodoxiei românești, încercând să descifreze din adâncimile ei nepătrunse sugestiile celor mai prielnice orientări pentru afirmarea armonioasă a unei spiritualități autohtone, originale și autonome.

„Piatra cea din capul unghiului” în cercetările dlui Crainic este doctrina realismului creștin formulată în următoarele cuvinte: „Dacă idealismul nu recunoaște materia dacă materialismul nu recunoaște spiritul, nimic din exclusivismul simplist al acestor două doctrine nu atinge doctrina spiritualistă. În aceeași formulă de viață, ea cuprinde și spiritul și materia, soluționând armonios antinomiile celor două doctrine extremiste. Spiritul e afirmat, materia nu e tăgăduită. Dar spiritul este primordial și exercită asupra materiei primatul său patern. Ordinea cosmică,

în toată divina ei frumusețe, nu e opera hazardului, ci opera spiritului care își îmbracă în formele existenței pas-a amorfă a materiei. Bucată vie din Univers, rezumând întreaga minune a existenței, omul nu este nici umbra ireponsabil spânzurată de idei, nici ireponsabilul animal decapitat și redus la ritmul mecanic al determinismului materialist. El e trup din materie și spirit din divinitate. În virtutea spiritului liber, el domină materia și e factor determinant și activ în întâmplările vieții. Atributul acesta îl face responsabil de acțiunile lui.

Doctrina spiritualistă cuprinzând în amplexarea ei fără egal cele două elemente ale vieții, ținând seamă prin urmare de cele două naturi ale aceleiași realități, e doctrina realismului creștin. (Nichifor Crainic: Puncte Cardinale în Haos. Pg. 34).

Cine are un asemenea „punct cardinal” în „haosul” cugetării contemporane poate porni la drum fericit, fără teama unei rătăcirii ducătoare la dezastru. Drept aceea cu toată încrederea ne asociem la domnia sa în munca frumoasă de zidire și consolidare a concepției de viață ortodoxă română, a filosofiei noastre naționale.

Din toate scrierile dlui Crainic rezultă că întreaga sa cugetare pornește dintr-o profundă credință religioasă, din credința în Mântuitorul nostru Iisus Hristos care a reușit să „împace contrastele”, să împeune ceriul cu pământul, să coboare ceriul pe pământ. Această credință l-a dus pe gânditorul nostru sărbătorit la „acea formulă de viață care cuprinde și spiritul și materia, soluționând armonios antinomiile celor două doctrine extremiste”.

Această formulă de viață s'a strecurat în sufletul neamului nostru, cu ea în suflet s'a trezit el din bezna neființei, ea este parte constitutivă a sufletului nostru național. Ea a fost strecurată în sufletul românesc de acea „Mamă di-

vină” de care se poate fâli numai neamul românesc și care este Biserica ortodoxă.

Pentru filosofia lui Nichifor Crainic ortodoxia este acel „izvor de apă vie” din care ținește ca din adâncuri nepătrunse, pentru a se cristaliza în forma accesibilă tuturor celor însetați, celor dornici să afle răspuns la întrebarea devenită atât de arzătoare astăzi: *Ce este Națiunea română*. Cine citește paginile studiului său „Ortodoxie și etnocrație” creator de epocă în gândirea românească soarbe cu nesațiu această „apă vie” izvorâtă din mintea primului român de cultură superioară, care a știut și a avut puterea excepțională de a rămâne și pe mai departe „țaran” așa cum observă foarte just eminentul tălcuitor al filosofiei lui N. Crainic, dl Vasile Băncilă în studiul său, „Naționalism și Teologie la Nichifor Crainic” în „Gândirea” din Octomvrie 1939, pg. 413, unde zice: Țăranul, care a fost la început Nichifor Crainic, a rămas și după aceea într-o formă subliniată.

Atributul „țaran” descoperit ca unul dintre cei trei factori [poet, țaran și teolog] cari au colaborat la sintetizarea lui Crainic, este o distincție care-l face pe actualul Ministru al propagandei, cel mai original gânditor „român” în înțelesul propriu al cuvântului, Nici unul dintre filosofi noștri de până acum n'a avut fericirea de a trăi ca țaran român, și de a păstra toată viața aceea legătură tainică și mistică cu pământul strămoșesc pe care o simte, o trăiește în mod inexplicabil țăranul de totdeauna, despre care zice cu mult drept V. Băncilă că el simte patria prin funcția sufletească a pământului din imediata lui apropiere. Pe acesta îl trăiește adânc ca pe o metafizică... Tare pe acest sentiment, Crainic se simte la adăpost de chinurile disperațiilor metafizi, cari, ruși cu totul dintr-o realitate comunitară, nu știu de ce prinduri sigure de existență să-și mai lege eul și nu pot să-și mai găsească un rost absolut”.

Iar țăranul român este totdeauna ortodox. Ortodoxia este cetatea inexpugnabilă în care s'a născut Neamul românesc și care i-a păzit româismul său neatins în toată urgia veacurilor. Nu există țaran român ateu, și nici de altă lege, decât de „legea românească”. Cine nu cugetă ortodox, nu poate cugeta românește. Sufletul lui Nichifor Crainic a rămas ortodox, pentru că a rămas „Țaran”, a rămas în legătură neîntreruptă cu pământul sfânt al Țării, simțind obligația fără margini de a se devota și lupta pentru triumful comu-

* FOIȘOARA *

Căsătoria bisericească și căsătoria civilă.

Stat creștin — legi păgâne

A apărut de curând o foarte valoroasă scriere de drept civil și bisericesc în același timp, datorită profesorului universitar Dr. I. Mateiu, cunoscutul om al bisericii, în care scriere se tratează în deosebi problema căsătoriei religioase în raport cu orânduirile legilor noastre civile, cari au degradat sfânta taină a căsătoriei la un simplu contract civil, asemenea celor de închiriere, cumpărare etc.

Studiul profesorului Dr. Ion Mateiu poartă titlul: *Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă* (Brașov, 1941, p. 71. Extras din „Analele Academiei Comerciale din Cluj”. Anul 1939—1940) și desbate problema într'un mod atât de amănunțit și de documentat, cum nu s'a făcut de nimeni până acum, deși ea a constituit obiect de controversă între civilisții români pe de o parte și între aceștia și biserică pe de altă parte, încă de peste 70 de ani.

Pe cât de documentată și de bogată în mărturii și citate, pe atât de limpede este această expunere, pe care și pentru

însușirile ei de stil o citești cu cea mai mare plăcere. De sigur la o astfel de cercetare asupra căsătoriei religioase, în raport cu legile noastre civile, te așteptai mai degrabă dela vreo față bisericească decât dela un laic, dar lucrul nu trebuie să ne surprindă cunoscută fiind tuturor râvna profesorului I. Mateiu, în desfășurarea unui „apostolat laic” pentru biserică, apostolat vrednic de toată cinstirea noastră, și pil-duitor pentru intelectualii noștri.

Autorul studiului pe care-l prezentăm, cercetează cu un spirit fin de jurist și teolog întreaga noastră legislație civilă, privitoare la regimul tuturor actelor de stare civilă și dintre acestea în deosebi dispozițiunile privitoare la actul civil și bisericesc al căsătoriei.

Cercetarea dsale pornește dela constatarea introducerii obligativității căsătoriei religioase și a binecuvântării celorlalte acte de stare civilă pentru membrii tuturor cultelor din țară, măsură impusă prin defuncta constituție din 1938. Dsa constată, atât cât putea permite să constate în scris la data când și-a alcătuit studiul, că de fapt schimbarea aceasta surprinzătoare de creștinească, înscrisă în legea fundamentală a statului din 1938 ce avea să înlocuiască pe cea din 1923, n'a fost decât o amăgire pentru că pe deoparte, pentru a da o satisfacție aparentă bisericii, a înscris în Constituție obligativitatea binecuvântării religioase a actelor de stare civilă (naștere, că-

sătorie moarte), iar pe de altă parte, prin același Constituție, desființează unilateral, *autonomia bisericii* (Art. 19 al Constituției din 1938), care era garantată prin Constituția din 1923 (art. 22) și așezată la temelia legii de organizare a bisericii ortodoxe române din 1925, încât pierderea pentru biserică era mult mai mare decât câștigul, care s'a dovedit nu precum vom vedea, și prin urmare biserică a pierdut numai și n'a câștigat nimic.

Intr'adevăr precum arată foarte limpede dl prof. Ion Mateiu, deși prin art. 20 Constituția din 1938 decreta că: „Actele stării civile sunt de atribuția legii civile”, și apoi că „Întocmirea acestor acte va trebui să porceadă totdeauna binecuvântarea religioasă, care este obligatorie pentru toți membrii cultelor”, totuși nici noul Cod civil unificat, care a trebuit să se întocmească în spațiul juridic al Constituției din 1936 și care a apărut în 8 Noemvrie 1939, nu amintește nimic de binecuvântarea religioasă a căsătoriei și a celorlalte acte de stare civilă, deși aceasta trebuia să urmeze automat pe urma art. 20 din Constituția anului 1938, și nici o altă lege specială nu s'a mai văzut în această privință, cu toate stăruințele bisericii și ale binecredincioșilor ei fii.

De fapt, potrivit art. 98 din aceea Constituție, începând dela data promulgării ei, 27 Februarie 1938, „toate actele de stare civilă spre a fi valabile trebuiau să aibă

în mod obligator și binecuvântarea religioasă” (I. Mateiu, p. 4). Guvernul de atunci însă spre a evita vreo surpriză care avea eventual să-l oblige să aplice art. 20 al Constituției, a dat la 15 Aprilie 1938 un Comunicat, în care se referă numai la actul civil al căsătoriei (de celalalt nu pomeneste) pe care-l declară tot simplu Contract civil, până la punerea în acord a Codului civil cu art. 20 al Constituției, ceea ce, precum s'a văzut, n'a mai urmat.

Din acestea rezultă cât se poate de clar intenția ocultă și rezervațiile mintale (obiceiuite oricărei oculte inspirație de legi) ce-a prezidat și la alcătuirea legilor din anul 1938.

Prin Constituția din 1938 biserică a fost deci numai lovită și înșelată. I s'a luat autonomia, promițându-i-se impunerea obligatorie a căsătoriei bisericești, ca apoi aceasta să se facă uitată.

Pornind dela analiza situației pe care o crease virtual constituția aceasta, pentru actul căsătoriei religioase în special, dl prof. I. Mateiu analizează amănunțit, ca în desbaterea unui proces, evoluția istorică a problemei în dreptul român și dezvoltă o pledoarie de maestru pentru impunerea obligativității căsătoriei religioase.

Căsătoria religioasă a fost singura formă a acestui act important în viața omului și a societății până la 1865 când cu 1 Decembrie Codul lui Cuza o înlocuiește în viața de stat cu simpla căsă-

Impăcare

Mari și adânci taine a sădit Dumnezeu în sufletul omului. Forțe uriașe zac în adâncimile lui. În anumite momente izbucnesc la suprafață, ca izvorul limpede din încreștarea stâncii, robind pe cel ce le ascultă și împreună cu el cucerind înălțimea din jurul lui.

Și nu are nici una din răspântiile anului atâta putere de a răscoli aceste adâncimi ale sufletului omenesc ca postul Paștilor și mai ales săptămâna Patimilor. Este vâleatul în care creștinul se desbracă din cătușile materiei, își scutură haina nimicnicilor pământești și duhul evangheliei îi chiamă la trezire conștiința spiritualității. Îl spală ca într-o baie sfântă ființa, înviindu-l, renăscându-l și fortificându-l pentru o viață morală superioară.

Mi-a fost dat prilejul să verific această constatare într'unul din satele noastre, în săptămâna patimilor Mântuitorului.

În satul, în care sub păstoria delungată a unui preot îmbătrânit de vreme, stăruise pacea, liniștea și buna înțelegere între credincioși, s'a așezat în vremea din urmă un preot tânăr, om nou, fără experiența vieții, dar cu vajnica pornire spre reforme radicale, afirmând că tot ce a fost până acum nu mai este bun și vremile schimbătoare pretind alte preocupări și directive pentru modernizarea anacronismului îmbătrânit. De acum bătrânii frunțași ai satului la o parte dela conducerea treburilor obștești, cuminența, vrudența și cumpăna judecării să facă loc energiilor tinerești, cari să și poată valida forțele, distrugând trecutul și înstăpânind o eră nouă pentru viitor.

A ascultat poporul predicile înflăcărâte și perorațiile involburate de accente revoluționare ale tinărului preot, cari nu se mai răzimbau pe înțelepciunea evangheliei, ci pe pietri de revoltă pătimășă împotriva rânduieților din lume.

Bătrânii molcomi au clătinat din cap nedumeriți de rostul noii apostolii, frunțașii treburilor obștești s'au înclaudat văzându-se amenințați să li se smulgă din mână rosturile de conducere ale sa-

nității sale. Cugetarea lui este alimentată prin această legătură mistică cu acest popor țaran, de aceea cu mândrie slăvim pe Academicianul care a știut să rămână „Țăran” devenind astfel primul gânditor al „Neamului nostru”, primul filosof al ortodoxiei naționale.

Prof. Dr. Nicolae Terchilă

tului, dar s'a entuziasmat tinerețel pentru o ideologie obscură, neștiind de ce și pentru ce, iar de altă parte s'au pornit la acte de indisciplină și volnicii elementele slabe, cari nu riscau nimic, nu aveau nimic de pierdut, ci numai de câștigat fără muncă și fără osteneală din agoniseala altora.

Și s'a pornit vrajbă aprigă în sat, plină de otravă și tulburare fără odihnă nici zi, nici noapte. Iar în locul liniștei patriarhale din trecut, vuia acum tot satul de zavistia certurilor, a ochirilor dușmănoase și a amenințărilor încrunțate.

A venit însă volbura nenorocită a zilelor din luna Ianuarie. Preotul din pricina unor piedeci familiare nu și-a putut conduce legiunea din sat la oraș, unde începuse rebeliunea.

Spre norocul lui, căci la câteva zile a aflat desnodământul tragic al celor întâmplare. Trei zile n'a ieșit din casă. Muștrarea conștiinței l-a trezit brutal și crud la realitate și i-a răscolit toată adâncimea sufletului. Mărturisindu-și convingerea răstăcirii mi-a reclamat un cuvânt de lămurire, de mângăiere și îndurare.

L-am sfătuit: preotul nu este un simplu enoriaș al unei parohii, el este păstorul turmei și duhovnicul tuturor; căința între patru ochi nu ajunge, spune-o poporului și fi-ai recâștigat liniștea proprie, dar ceea ce este mai prețios al recucerit devotamentul credincioșilor.

Astfel în Joia Patimilor preotul a predicat în biserică, frumos și înălțător. Cuvinte inspirate de duhul Domnului, mărturisindu-și greșala și răstăcirea și cerând iertare obștei creștine supuse lui. Și reverența a fost atât de copleșitor încât n'a fost om în biserică trezită să nu lăcrimeze. Și s'au îmbulzit cu mic cu mare să-i sărute mâna și să primească, drept simbol de împăcare, o bucată de anafură din mâna preotului. Iar în cele două zile de Joi și Vineri tot satul s'a spovedit la duhovnicul său.

A fost apoi o zi de Paști cum n'a fost alta poate nici odată, senină, albă, și caldă ca lumina soarelui. Și nu înțelau manifestările accentelor de bucurie, mulțumire și fericire, cari înconjurau pe preotul sufletelor lor. Și iar s'a sălășluit pacea în sat, iar prestigiul preotului a crescut ca niciodată.

Așa se repară greșelile, fie voluntare, fie involuntare; așa se regenerează și renaște sufletul poporului, așa se cuceresc forțele spirituale ale masselor pentru acțiuni de înaltă moralitate și nobil altruism.

Dr. Seb. Stanca

Probleme-Recensii-Comentarii

Pelerinajul dela Tebea. — Procesiunile religioase, de ziua Înălțării Domnului, din anul curent, s'au săvârșit pretutindeni în țară, în cadre obișnuite sărbătorești, într-o veșnică amintire a celor căzuți pentru patrie.

Impresionantă a fost slujba din biserică istoricului cimitir dela Tebea Zărandului. Aici a venit, în mijlocul zărandenilor, P. S. Episcop Vasile al Maramureșului ca să înalte rugăciuni, împreună cu toți credincioșii, pentru odihna sufletelor de eroi cari s'au jertfit în folosul neamului românesc.

P. S. episcop ortodox din Maramureș a spus celorce l-au întâmpinat cu acest prilej:

«N'am pierdut nădejdea, că de unde am plecat — dela Sighet — mă voi înapoia curând triumfător; vă aduc binecuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, și vă dau și binecuvântarea mea arhierască pentru realizarea visurilor noastre comune».

În fața mormântului, împodobit cu flori și drapele, al eroului Avram Iancu, P. S. episcop Vasile, înconjurat de un sobor de preoți, a făcut slujba religioasă, după care a rostit cuvinte de îmbărbătare și de duh românesc spunând:

Nici unul dintre noi nu vom da răgaz și odihnă oaselor noastre, până

nu se va infiripa earăș visul nostru trăit; avem credință neclintită în Dumnezeu și în vigoarea noastră, sub comanda tinărului nostru Rege cu nume de Arhanghel și a Conducătorului statului.

Cuvinte de pietate și însuflețire au mai spus: pâr. protopop Chifa dela Deva, dl colonel Ilescu din Brad, dl avocat Mircea Tisu primarul acestui oraș, și dl colonel C. Dumitrescu, prefectul județului.

Telegrame omagiale s'au trimes din partea celor întruniți: M. Sale Regelui, dlui general Ion Antonescu, și I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului.

Profesori universitari din Germania, în urma raporturilor culturale încheiate între Reich și țara noastră, venind în orașele României au ținut și țin instructive prelegeri despre economia agrară, despre organizarea economică a spațiului dunărean și alte lucruri de folos, totdeauna bine primite. Ceeace totuși mai avem de împrumutat dela nemți, sânt lucruri de altă natură, — observă unul dintre confrății din capitală. „De pildă, — continuă acelaș gazetar, — o anumită moralitate de stat, o corectitudine integrală în relațiile publice și particulare, ordine, simetrie, onestitate, tot ce este contrar chlulului, șperțului,

Pogorârea Duhului Sfânt

Păznuim ziua mare când în flăcări de foc s'a revărsat Duhul Sfânt peste Sfții Apostoli. Și flacăra focului ceresc a fost și va fi deapănarea căldura sufletului creștinesc, forța inimilor și lumină nestinsă a conștiințelor. Ca focul se propagă Duhul, dealungul lanțului nesfârșit de generații provocând peste tot aceleași treziri, și forța lui nu se pierde niciodată.

După cum în ziua creațiunii „i-a suflat — omului — suflare de viață și s'a făcut astfel suflet viu”, tot astfel, în principiul acestei creațiuni noi, Mântuitorul suflă peste Sfții tăi Apostoli și le dă lor Duhul Sfânt.

Biserica creștină dela încheierea ei a fost călăuzită de Sf-tul Duh, care este a treia Persoană din Ființa Sf. Treimi.

Prezența Duhului Sfânt a fost veșnic vie în biserică creștină, și această prezență a stat la însăși temeliea ei.

Duhul Sfânt a insuflat sfințenia, după

care, năzuește sufletul a susținut și a luminat adevărul, după care tinde mintea omenească; și tot El a făcut să strălucească și să fie mai viu idealul virtuților alese.

Focul ceresc al dumnezeirii a transformat sufletele și a aprins flacăra credinței în inimile atâtor apostoli, Sfții Părinți, pustnici și atâtor evlavioși creștini.

Iată pentru creștinismul este o forță nefărmurită. El nu este sistem de speculațiuni, nici doctrină oarecare, ci viață vie adusă pe pământ din ceruri, de către însuși Fiul lui Dumnezeu, este tânăr ca în primele zile ale apariției lui, căci deapănarea este viu întemeietorul lui ca și Duhul adevărului, cel înalt de cugete și încălzitor al inimilor apostolilor și creștinilor din toate veacurile.

Acest Duh al adevărului este pretutindeni și desăvârșește toate.

Datoria noastră este să nu ne împotrivim lucrării sale, ci dimpotrivă să spunem cucernic împreună cu Biserica:

Vino și te sălășluiește întru noi... și mântuește, bunule, sufletele noastre!
Diacon Simion Macarie

torie civilă, nemai recunoscând valabilitatea legală a căsătoriei bisericești și lăsându-o, ca pe-o afacere pur personală, la aprecierea fiecăruia.

Rezultatul ridicării obligativității căsătoriei religioase și a socotirii ei fără de importanță legală pe lângă contractul civil al căsătoriei, singurul cu valabilitate legală, a fost dezastruos din toate punctele de vedere, și a sporit concubinajul într'un mod spăimântător. O statistică a procurorului general dela Curtea de Casație din 1866, arată că într'un singur an (1866) de aplicare a Codului civil al lui Cuza, căsătoriile au scăzut catastrofal: dela 37.143 în 1865, la 23.872 în 1866; statistica acelaș procuror general după 20 de ani de aplicare a celui Cod civil arată că numărul nașterilor s'a intrat în acest răstimp, și dela 3655, câte erau în 1865, s'au urcat la 10.338 în 1885.

Biserica a reacționat prin Neofit Scriban episcop de Argeș și prin Sofronie mitropolitul Moldovei împotriva degradării uneia din tainele sale la un simplu contract civil, dar înzadar.

În Constituția din 1866, prin stăruința lui Manolache Costachi Epureanu, președintele Constituantei de atunci, și a lui I. C. Brătianu, pe atunci ministru de finanțe, s'a înscris din nou obligativitatea căsătoriei religioase, însă într-o formă insuficientă din punct de vedere juridic, căci „farmazonii” noștri nu dormeau, încât cei

ce nu o doreau sincer, și-au lăsat porțile de mari evaziuni în câmpul interpretărilor doctrinare prin cari au oprit până în zilele noastre aplicarea dispozițiunii primei noastre Constituțiuni, privitoare la obligativitatea căsătoriei religioase, deși alcătuitoarii principali și de bună credință ai acelei Constituțiuni, voiseră și înscriseră în mod sincer în art. 22 al ei, obligativitatea aceasta.

Autorul analizează felul în care s'a ajuns la formularea art. 22 al Constituției din 1866, apoi felul în care, prin toate mijloacele avocațestii, unii „doctrinari” fără idei, fără concepții, fără logică și fără cap juridic, au sucit și învățit art. 22 cum au putut, numai să nu se aplice, și ai isbulit. Arată și pe doctrinari propriu-ziși cari i-au dat interpretarea justă. Printre aceștia strălucește C. Dissescu, însă numai până la o vreme când sub foarte suspecte influențe, a încercat să-și dărâme propria argumentare schimbând pozițiile, însă cu lamentabile argumente și justificări la atitudinii din urmă. Intreaga doctrină juridică iscată dela 1866 în jurul art. 22 al Constituției de atunci, este desigur o rușine pentru juriștii timpului, o încercare de siluire a justiției, pentru a o pune în slujba unor concepții de import, prin cari au dat legi păgâne unui popor creștin.

Nici jurisprudența n'a dovedit decât aceeaș incapecitate juridică și aceeași in-

constanță în sentințele pe cari le-a dat pe baza art. 22 al Constituției.

Autorul se reține dela comentarii asupra atitudinii „doctrinarilor” și a jurisprudenței față de art. 22 al Constituției din 1866, atitudine incalificabilă din toate punctele de vedere.

Nu ne permite spațiul dar am da niște mostre savuroase de inconsistență juridică a unor juriști chiar ca Gh. Mărzescu, C. Dissescu etc. sau a unor instanțe, ca suprema Curte de Casație din București, apoi a fiului său fidel: Tribunalul de Ilfov, ca să nu mai amintesc de Tribunalul Mehedintzi, care se apucase să interpreteze constituția ca „n „basmele” plaiurilor oltene.

Di Prof. I. Mateiu vedește o prea mare indulgență cu năsbățiile juridice oportuniste pe cari le constată de altfel și le săgetează numai în tangentă.

În continuare, D-Sa arată că în Constituția din 1923 nu se mai amintește nici de binecuvântarea religioasă a căsătoriei art. 23).

Autorul revine apoi din nou la Constituția din 1938, discutând art. 20 și n fine trecea la concluzii și propuneri cari merită deosebi luarea aminte, pentru că în considerațiunile domniei sale asupra pozițiilor pe cari le-au luat doctrinari, jurisprudenții, și legiuitorii în problema binecuvântării actelor de stare civilă și mai ales a căsătoriei, dovedește o agerime de spirit căreia nu i scapă nimic și din toate

observațiile și reflexiunile d-sale concretizează puncte de vedere și propuneri ce trebuiesc subscrise integral.

D-Sa subliniază importanța binecuvântării religioase a căsătoriei pentru viața națională și religioasă a neamului nostru, arătând consecințele funeste ale contractului civil matrimonial, care trebuie s'o spunem, a transformat atâtea căsnicii curate, în concubinaje. Desigur că domnișorilor dela 1866 ca și celor din 1923 și ca și celor asemenea lor din zilele noastre, li s'a părut și li-se pare lucru rușinos și degradant să se înfățișeze înaintea prea emancipaților lor prieteni și colegi francezi cu obligativitatea căsătoriei religioase, căci cu asemenea „lucruri de muzeu” și-ar pierde orice considerație în fața acelora de cari le pasă mai mult ca de tradiția și concepția de viață a poporului valah.

Di Prof. I. Mateiu propune în concret, pentru soluționarea românească și creștinească, a problemei, în locul soluționării păgâne a ei, următoarele:

a) Introducerea obligativității căsătoriei religioase, recunoscându-i se acesteia efecte de drept civil, după modelul reglementării ei în Italia, Grecia, Anglia, Statele Unite, Spania, Elveția, etc. etc., unde căsătoria se încheie numai prin celebrare religioasă și produce toate efectele civile observându-se și anumite formalități civile pe cari le îndeplinește tot preotul;

șmecheriei dela noi; într'un cuvânt, o riguroasă disciplină individuală și socială". — Observațiile se vor fi potrivit pentru mulți de-ai noștri. — Subscriem și observarea, că țara noastră are cel mai complicat aparat administrativ, și, totuși, treburile merg destul de prost. Un contact spiritual româno-german ar produce, poate, o schimbare în bine și în această direcție.

Tulburătorii păcii între popoare.

— Un fruntaș ai vieții publice din Germania declarase de curând că: „Pentru Europa problema jidovească va fi rezolvată numai atunci, când și ultimul jidov va părăsi Europa”. Comentând vorbele acestea, un ziar din Praga amintește că și poporul ceh are experiențe foarte triste cu „poporul ales”. Ziarul ceh scrie: „Jidovii răspândiți printre toate națiunile nu au urmărit decât să tulbure relațiile dintre popoare. Ei au văzut că atunci când națiunile se urăsc, cea mai mare parte din energia națională se consumă fără folos, și într-o atmosferă tulbure se poate pescui admirabil. Atențiunea națiunilor, fiind absorbită de chestiunile politice, s'a abătut dela chestiunile economice, ear jidovii în felul acesta au preluat, pe neobservate, dominațiunea economică asupra lor. Ura dintre națiuni — scrie ziarul ceh — poate dispărea numai atunci, când instigatorul principal — jidovul — va dispărea și el complet”.

Nr. 8036/941

Comunicat

Onor. Minister al Instrucției, Educației, Cultelor și Artelor ne comunică copia On. Minister al Justiției Nr. 41901/941 cu privire la explicarea Decretului Lege Nr. 968 din 7 Aprilie 1941, pentru căsătoria funcționarilor publici — de următorul cuprins:

Prin Decretul-Lege No. 968 din 7 Aprilie 1941, s'a dat o reglementare nouă privitoare la autorizarea pentru căsătoria funcționarilor cu persoane, altele decât de origine etnică română.

Legea pune principiul că funcționarii publici ai Statului, județelor, comunelor, regiilor publice sau ar instituțiilor de utilitate publică, ori ai instituțiilor care funcționează în temeiul unor legi speciale, acordând privilegii de Stat, nu se pot căsători de cât cu persoane de origine etnică română.

Se deduce de aci că obligația aceasta s'a extins și la funcționarii pe care Codul funcționarilor publici nu-i încadrează ca atare, întrucât se aplică și acestora ce aparțin „instituțiunilor de utilitate publică, ori ai instituțiilor care funcționează în temeiul unor legi speciale, acordând privilegii de Stat”.

Asemenea sunt cuprinși în dispozițiunile acestei legi și militarii, cu singura

b) În cazul neacceptării primei propuneri și a menținerii ambelor forme ale căsătoriei, cea civilă și cea bisericească, (adecă a sistemului mixt) să se celebreze obligator ambele în aceeași zi, lăsându-se la alegerea liberă a cetățenilor, ordinea în care ar urma aceste două acte, unul după altul;

c) Punerea de acord a legilor civile cu cele bisericești în ce privește impediamentele la căsătorii, și în fine,

d) În ce privește divorțul, acesta să fie pronunțat de o instanță mixtă, civilă-bisericească, punându-se de acord ambele autorități, cea de stat și cea bisericească, asupra motivelor de divorț.

Studiul dlui Prof. I. Mateiu, actualizează o problemă de cea mai mare importanță din toate punctele de vedere și propune soluții rehabilitante și pentru demnitatea noastră de români și pentru cea de creștin, soluții menite de altfel să remedieze starea de degenerare morală și fizică în care a căzut o parte din frații noștri prin promiscuitatea impusă de legile lui Cuza și de urmașii lui până în zilele noastre și sub ochii noștri, cari asistăm, — lucru poate prea puțin observat, — la cărmuirea unei vieți creștine prin legi păgâne, la abrogarea dogmelor prin autoritatea de stat care-și zice și și-a zis mereu că-i creștină.

Liviu Stan

deosebire că în loc a li se aplica sancțiunile din art. II din acest Decret-Lege, li se aplică sancțiunile prevăzute în legea asupra căsătoriei militarelor.

Căsătoria cu persoane de origine evreească este cu totul oprită.

Pentru a putea obține autorizația cei interesați vor depune cererile autorității de care depind, împlinind totodată, cerințele impuse de art. 43 din Codul Funcționarilor publici.

Actele completate astfel vor fi înaintate cu un referat instituției de care depinde acea autoritate (Minister, Casă Autonomă, Regii Autonome, etc.), indicând motivul grav pe care se întemeiază cererea de dispensă.

Instituția tutelară după ce își va da avizul său, va înainta dosarul Ministerului de Justiție îndreptățit, potrivit legii, a decide asupra dispensei pentru căsătorie.

Este de observat că legea tinde a promova elementele românești în toate domeniile de activitate a Statului, iar pe de altă parte, găsește necesar ca funcționarul să-i fie cât mai devotat și cât mai în afară de orice împiedecare sau stingerire în exercițiul funcțiunii sale.

Următor acestui scop, funcționarul urmează să cumpănească, adesea până în a alege, între funcția ce o împlinește și căminul ce voește a-l îngheba și deci să judece cu autoritate înainte de a se hotărâ la acest pas cunoscând că legea, cu totul excepțional și numai pentru motive grave, acordă asemenea dispense.

On. Oficii protop. și parohiale sunt invitate a lua cunoștință de dispozițiile arătate și a fi atente la săvârșirea cununiilor.

Sibiu, la 20 Mai 1941.

Consiliul Arhiepiscopesc

+ Mitropolitul Dr. Alexandru Nicolescu

Dela Blaj primim la încheierea foi dureroasa veste despre moartea I. P. S. Sale mitropolitului Dr. Alexandru Nicolescu, trecut la cele eterne, după o îndelungată suferință, în ziua de Vineri 6 Iunie 1941.

S'a stâns la o vârstă nu prea înaintată, de ani 59, când biserica Blajului și instituțiile sale așteptau înfăptuirea nouă, izvorâte din chibzuința și abnegația dispărutului ierarh care, cu ajutorul colaboratorilor săi, reuși să treacă peste numeroase piedeci și greutăți din vremurile grele ce ne-au copleșit.

Moartea prematură a mitropolitului Nicolescu o deplângem alături cu biserica soră, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să-i așeze sufletul în rândul aleșilor Săi!

Nr. 8035/941.

Comunicat

On. Minister al Sănătății și Ocrotirilor Sociale a instituit o „săptămână igienico-sanitară” în fiecare lună, sub supravegherea organelor sanitare și administrative județene, în toate localitățile, iar On. Preoțime e invitată a colabora pentru ocrotirea sănătății publice.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 27 Mai 1941.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 313—1941

[36] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a Blăjeni-Sat, din protopopiatul Zărand, județul Hunedoara, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Stola uzitată în comună.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare și de încuviințarea de candidare a Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta oficiului protopopesc al Zărandului, în Brad, în termen.

Concurenții se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau sârbătoare în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Brad, la 6 Mai 1941.

Ioan Andreiu
protopop

INFORMAȚIUNI

Știre personală I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat Luni, 2 VI a. c. la București, pentru a participa la actul alegerii episcopilor dela Caransebeș și Argeș și la lucrările Sf. Sinod. Vineri, 6 VI a. c. I. P. S. Sa s'a întors la reședință.

HIROTONIREA noului episcop de Caransebeș va avea loc în cadrul unor mari solemnități, cu participarea mai multor episcopi ortodocși din Ardeal, fiind de față și „Ostașii Domnului” adunați în Congres, Duminecă, în prima zi de Rusalii.

Vor participa: Prea Sfinții Lor Episcop Vasile al Timișoarei, Episcop Vasile al Maramurășului, Episcop Partenie al Armatei

Numire nouă. Ministerul instrucției, educației, cultelor și artelor, reorganizat pe baza nouă, și-a schimbat numirea în: *Ministerul culturii naționale și al cultelor*, cu 3 subsecretariate de stat: 1. al școlilor; 2. al educației extrașcolare; 3. al cultelor și artelor.

Conferința preoțimii noastre ortodoxe din protopopiatul Jiu s'a ținut în 17 Mai a. c., la *Petroșani*. După cuvântul de deschidere a conferinței, rostit de p. protopop *Ion Duma*, a vorbit p. *C. Zoican* despre Mistica și calea spirituală, a cărei expunere a fost ascultată cu mult interes, având a se continua și în conferința viitoare preoțească. P. *T. Ioanovici* a cuvântat despre: Chestiunile liturgice, lămurind preoții mai tineri asupra uniformității serviciilor divine. S'au fixat zilele examenelor de religie la școlile primare din protopopiat care se vor termina în 12 Iunie a. c., sub conducerea părintelui prot. *Ion Duma* ca președinte. S'au făcut apoi diferite comunicări, în legătură cu bunul mers al vieții pastorale.

Cerere deplin îndreptățită. Studenții dela Academia teologică din *Arad* au înaintat Conducătorului statului, dlui general *Ion Antonescu*, și ministrului de culte, dlui gen. *Rosetti*, un *memoriu*, unde solicită ca în viitoarea lege a învățământului superior să se prevadă pentru Academii teologice dreptul ca, după 4 ani de studiu, studenții să poată obține titlul de *licențiat* în teologie.

Nr. 244—1941

[37] 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a *Reciu*, protopopiatul *Mercurea*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Venitele stolare satorite în protopopiat.

3. Sesiune parohială: 7 jugăre 49 st. p. arător și 2 jug. 631 st. f. fânaș.

4. Câte 10 litri vin de familie și 5 litri dela văduvi, — până când se va face via parohială.

5. Folosința cimitirului de 675 st. p.

6. Până la zidirea casei parohiale, chirie după învoială.

7. Pe lângă soarta de lemne ce se dă locuitorilor din comună, va primi una soarte de lemne în plus — gratuit.

Cererile de concurs, însoțite de autorizația de candidare a Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta, în termenul fixat, oficiului protopopesc ortodox român *Mercurea*.

Concurenții se vor prezenta în parohie, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, într-o zi de Duminecă sau sârbătoare, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc ortodox român *Mercurea*, în înțelegere cu consiliul parohial

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc

Asociația Clerului ort. rom. „A. Șaguna”
Secția Sibiu

Anunț

Aducem la cunoștința Cuc. preoți că la 1 Iulie 1941 se deschide Căminul preoțesc dela *Bazna* și va rămânea deschis până la 1 Septembrie 1941.

Prețul camerelor va fi pe Iulie—August: Camera cu 1 pat Lei 60.

„ 2 paturi Lei 100.

Pentru alți oaspeți, cari nu sunt membri ai Asociației Clerului, prețul camerelor va fi: Camera cu 1 pat Lei 100.

„ 2 paturi 140.

Cei ce doresc să li se rețină camere, vor anunța aceasta cel mai târziu până la 20 Iunie c., p. cons. mifr. *E. Cioran*, președ. Secției Sibiu, care va acorda camerele în ordinea intrării cererilor. Celce nu achită în 48 ore dela data primirii avizului jumătate din prețul camerei acordate, perde dreptul la ea și se va acorda altuia.

După data de 20 Iunie 1941, cererile pentru reținerea camerelor se vor adresa Administratorului Căminului preoțesc dela *Bazna*, jud. *Târnava-mică*.

Comitetul Secției

Nr. 7709/941.

(40) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia *Zlagna* din protopopiatul *Ag-nita*, se publică Concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție a lui în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat;

2. Casă parohială cu toate supraedificatele și grădină;

3. Sesiune parohială 32 jugăre pământ de arat și de cosit;

4. Stola uzitată în protopopiat;

5. Lemne de foc 8 stf. din pădurea urbanială. Tăiatul și adusul privesc pe preot.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie își vor înainta cererile: de binecuvântare de candidare și de concurs — în termen — la Consiliul arhiepiscopesc din Sibiu.

Candidații clerici vor anexa la cerere toate actele ce se cer conform regulamentelor în vigoare iar preoții în activitate de serviciu vor anexa la ea numai „curriculum vitae”.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 14 Mai 1941.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 270/1941

(33) 2—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a *Răchita*, cu filia *Strungari*, din protopopiatul *Sebeșului*, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul de paroh, dela stat.

2. Un dublu decaltru porumb sfărmit dela fiecare casă.

3. Una zi de lucru dela fiecare casă.

4. Veniturile stolare obișnuite în parohie.

5. Casă parohială după moartea C. Pr. pensionat *Ioan Ghișă*. (Casa parohială este donată parohiei de către Pr. I. Ghișă, care și-a rezervat uzufructul).

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al *Sebeșului*, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserica, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 28 Aprilie 1941.

Oficiul protopopesc ortodox român al *Sebeșului* în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Onă
protopop

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Editura și tiparul Tipografiei Arhiepiscopale